

opinió | JOAN PUIGCERCÓS. President d'Esquerra Republicana de Catalunya

I quan toca?

Seria irresponsable paraitzar el govern del país perquè a finals d'any hi ha eleccions

Falten vuit mesos per a les eleccions, i la cançó de l'«ara no toca» ja té un deix de tonada cansada, de tant com l'han feta servir. CiU i el PP han entrat en campanya amb les eleccions del novembre entre cella i cella. Amb el «no» com a cavall de batalla han iniciat la cursa electoral com si fos una maratón, obrint-se pas a cops de colze abans fins i tot d'arribar a l'esprint final. Tal vegada els convidria recordar que una legislatura és de quatre anys, i que no està escrit enlloc que el darrer any sigui inhàbil. Si no és així, no entenc que davant d'iniciatives com la llei del cinema o la llei de vegueries se'ns respongui amb un sorprenent «ara no toca», escudant-se en l'excusa de la crisi per tal de fer-les avortar. La crisi i les seves conseqüències són una qüestió massa seriosa per recórrer-hi frívolament i compulsiva. La irresponsabilitat seria paraitzar el govern del país perquè a finals d'any hi ha eleccions, com si no tinguessin lloc cada quatre anys. M'agradaria veure una mica més de sentit de país a Catalunya en aquells que tan sovint en fan ostentació i presumeixen de seny a Madrid.

L'organització en vegueries és una reivindicació històrica del catalanisme. Fa trenta anys llargs que vam recuperar la Generalitat, i el catalanisme acomodad mai no va trobar el moment per posar fil a l'agulla. Esporàdicament agitaven la qüestió de les vegueries, com un d'aquells

temes que s'airegen més per distreure el personal que amb vocació d'abordar-lo seriosament. Però a tot estirar no va passar mai d'una declaració de bones intencions. Així, amb el qui dia passa any empeny, les províncies han continuat sent una sòlida realitat i s'han enquistat en l'imaginari col·lectiu. És veritat que l'Estatut de Sau no les preveia. Però també és veritat que el partit governant durant 23 anys, tampoc quan disposava d'una còmoda majoria absoluta, no va fer cap pas per millorar l'Estatut i assumir la supressió de les províncies i diputacions. No en farem sang, si bé no deixa de causar perplexitat escoltar que ara (tampoc) no toca. I, en conseqüència, una segona pregunta: quan serà el moment?

Pel que fa al pretext de la crisi, genera un cert neguit la coincidència de les consignes a propòsit d'erosionar el govern. Sempre que els catalans ens volem organitzar desacomplexadament com a nació ens acusen de malbaratar recursos. Així ha estat també amb l'obertura de delegacions catalanes a l'exterior, malgrat que el cost global de les delegacions obertes és inferior al de la Maison de la Catalogne que el govern de Pujol va obrir a París. Aquesta va ser també la primera reacció dels portaveus de CiU, tant de Convergència com d'Unió, quan es va presentar la llei del cinema. També van esgrimir aleshores que com se'ns acudia amb l'actual crisi voler fer una llei que fes possible que als cinemes del nostre país també es puguin veure pel·lícules en català amb tota normalitat. Tot i així, confesso que el pretext de la crisi no em va sobtar tant com quan vaig sentir Oriol Pujol, portaveu de CiU, qüestionar la llei perquè mantenia que era «una

imposició del català». Veure-ho per creure-ho, talment com si socialistes i convergents s'haguessin intercanviat els papers. Perquè precisament aquest és el trist paper que va fer el PSC quan el 1998 el conseller Pujals va fer un tímid intent de millorar la presència del català als cinemes. També és

Genera un cert neguit, la coincidència de les consignes per erosionar el govern

veritat que en un tres i no res CiU es va fer enrere; fidels a la seva trajectòria de fer-mesa, van desmar la proposta al calaix i no en van tornar a parlar. Deixant a l'estacada el conseller Pujals i obligant-lo gairebé a demanar perdó a personatges adversos a aquells projectes com ara Francisco García Prieto, president de la FECAC. El que és xocant, però, és que en aquesta ocasió un president anomenat José Montilla ha defensat públicament i vehementment la proposta elaborada per un conseller independentista, i en canvi, des de les files de CiU no han deixat de fer-hi objeccions.

Aferrats al «no», també han qüestionat apassionadament la llei de consultes i l'ambiciosa rebaixa de l'impost de successions. Però, en aquesta ocasió, perquè quedàvem curts. O almenys aquest és el rebuig que han escenificat. La reforma de successions és una batalla que ERC va guanyar en el si del govern. Perquè inicialment la resta del govern també es va fer fort en l'«ara no toca». Finalment, tant el PSC com ICV acabarien transigint i assu-

mint el que era una necessitat imperiosa. El resultat és prou conegut: un 94 per cent dels catalans quedaran exempts de pagar l'impost de successions. La reforma, però, no va comptar ni amb el suport del PP ni de CiU, entestats a deixar exempts de tributació el restant 6 per cent, que, val a dir, no són precisament les rendes que pateixen per arribar a final de mes o per pagar la hipoteca. Sobta que una formació pragmàtica, de trajectòria gradualista, mantingui ara una actitud maximalista del tot o res, sobretot si no havien reformat mai l'impost de successions i s'havien mostrat, quan governaven, dràsticament en contra de suprimir-lo.

Honradament, si com a país ens volem sortir, és imprescindible traçar una línia clara, transparent, entre el que són respectables estratègies de cada partit i el que haurien de ser espais de trobada en benefici de tot el país. El que s'anomenen qüestions d'estat. De CiU seria desitjable esperar-ho, malgrat que sabem que al llarg de la seva trajectòria, quan s'han tensat les cordes, massa sovint els ha pesat més el conservadorisme que el catalanisme. El mateix que els empeny a menystenir les lleis del cinema, de vegueries i de consultes o la reforma de successions, situant-se a l'altre costat de la línia amb el PP i Ciutadans. Com a president d'Esquerra m'hauria agradat més que CiU s'hagués sumat a l'obra de govern en temes que són fonamentals per bastir un futur estat català. Potser el problema és que CiU no té cap interès ni a aplicar sancions a aquells que menystenen la llengua catalana, ni a dissoldre diputacions provincials o assumir l'organització d'una consulta fent cas omís del que diguin el Tribunal Constitucional o el govern espanyol.